

Samen bouwen aan een beheersbare en toekomstbestendige strandeconomie

Hans Hoekstra (NBTC)

Stef Driessen (ABN Amro)

Nederlandse Kustdagen

1 oktober 2025

Verblijfsbezoek in de kustregio

De provincie heeft een verblijfsbezoek in de kustregio

Kustregio volgens CBS

24 gemeenten

- Ameland
- Bergen
- Beverwijk
- Bloemendaal
- Castricum
- Den Helder
- Goeree-Overflakkee
- Heemskerk
- Katwijk
- Noordwijk
- Schagen
- Schiermonnikoog
- Schouwen-Duiveland
- Sluis
- Terschelling
- Texel
- Veere
- Velsen
- Vlieland
- Vlissingen
- Voorne aan Zee
- Wassenaar
- Westland
- Zandvoort

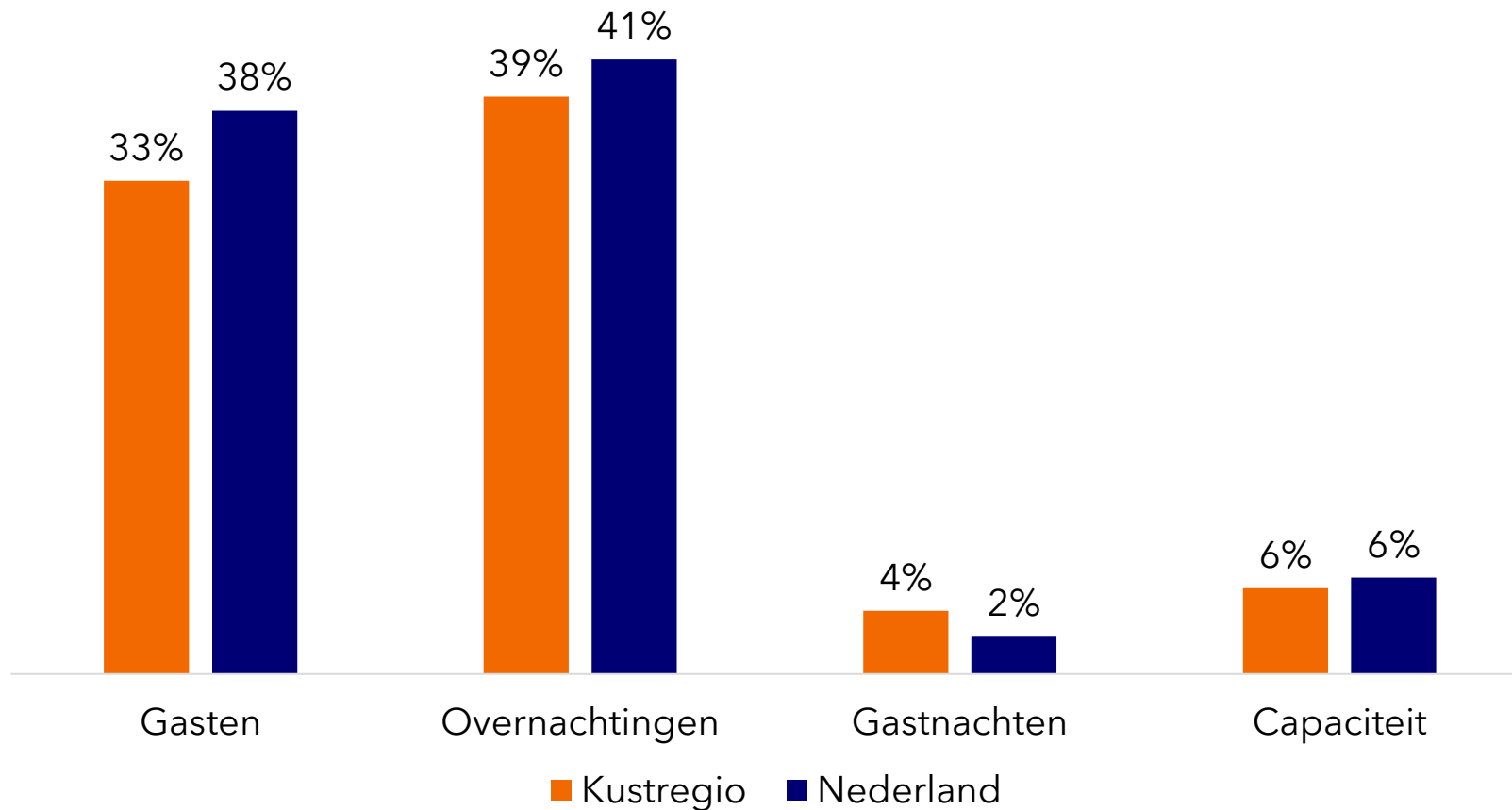
Plus de aan de kust gelegen delen van:

- Den Haag
- Rotterdam

2015: 5,9 mln. verblijfsgasten
2024: 7,9 mln. verblijfsgasten
+33%

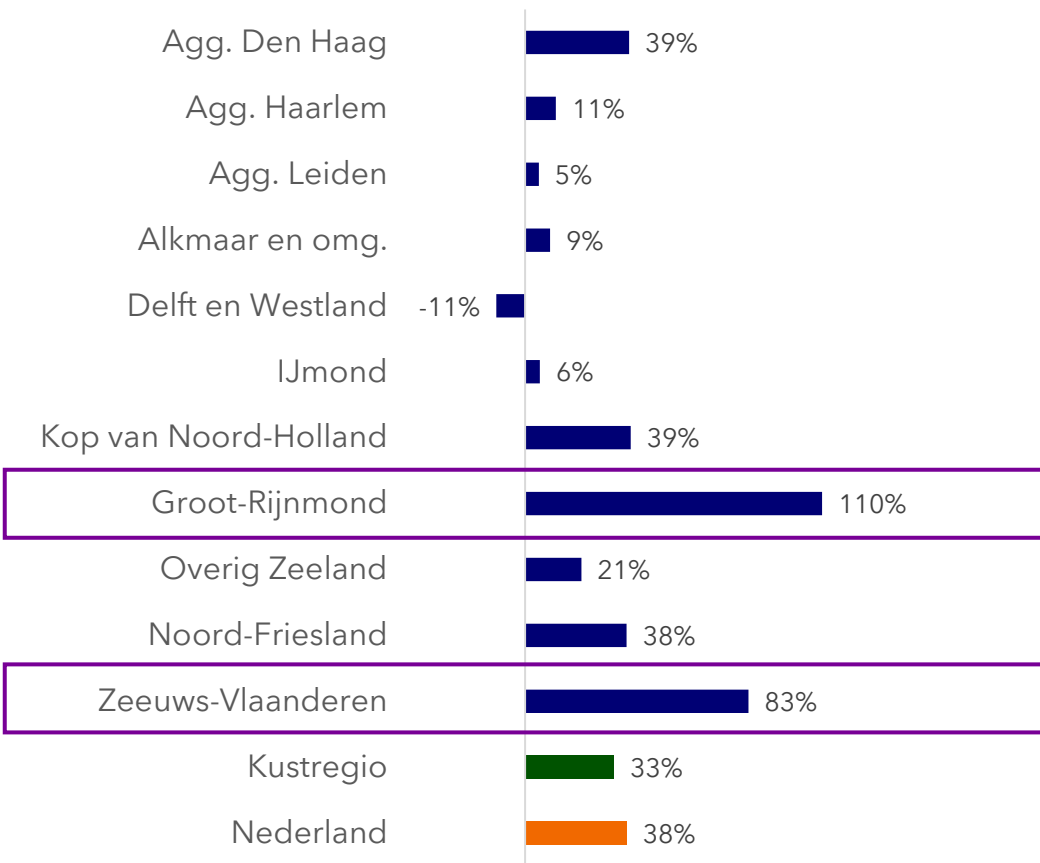

Relatieve ontwikkeling verblijf kustregio

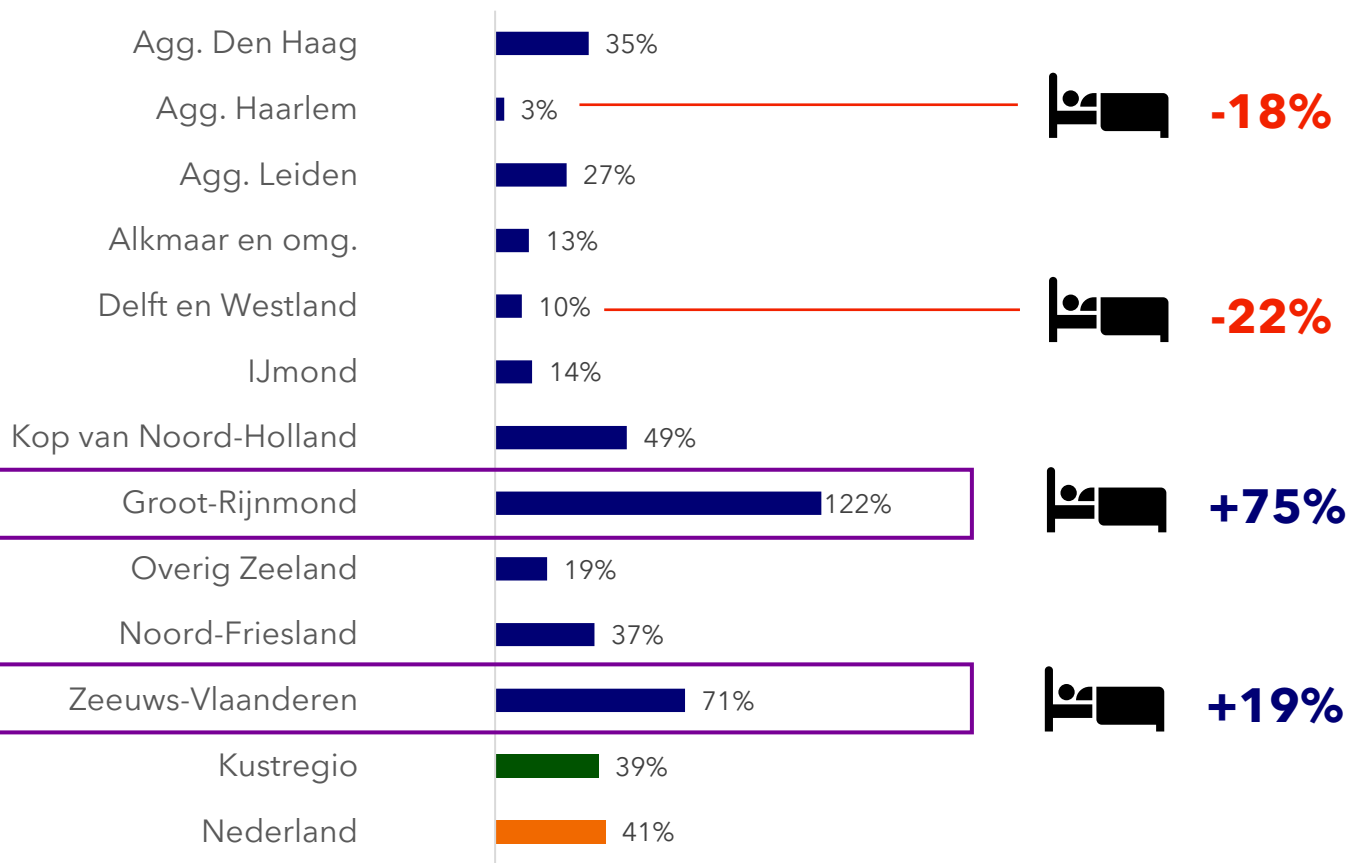

Ontwikkeling per COROP-gebied (2015-2024)

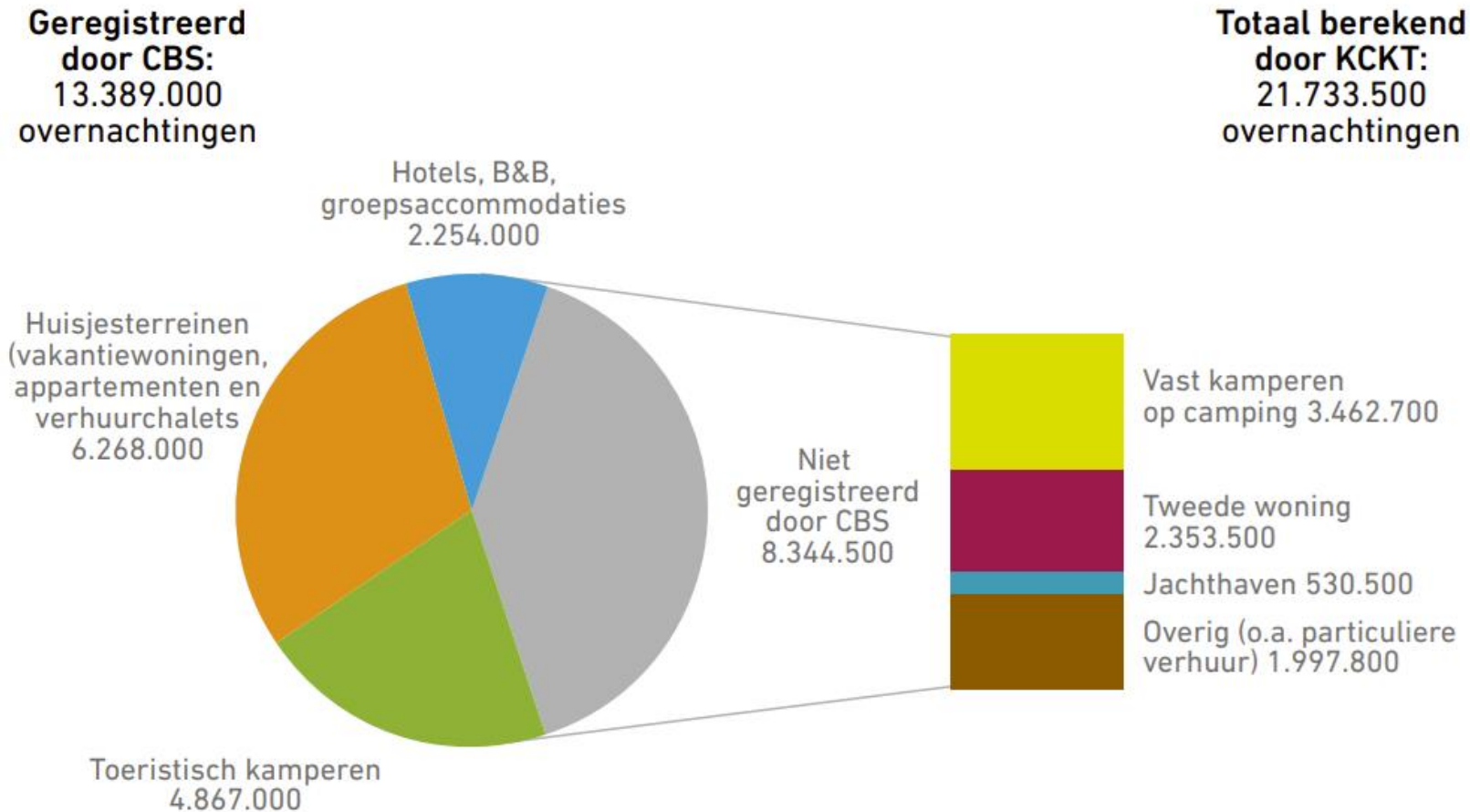
Ontwikkeling gasten

Ontwikkeling overnachtingen

Particuliere verhuur in de provincie Zeeland

Particuliere verhuur in de provincie Zeeland

Gemeente Veere

Type logieseenheid	Toeristische overnachtingen
Toeristisch kamperen op camping	1.816.500
Toeristisch kamperen op mini-camping	612.500
Hotel en pension	674.900
Bungalowpark	113.300
Particuliere verhuur (woning/logies)	1.570.300
Passantenligplaatsen	17.800
Strandslaaphuisjes	63.500
Totaal	4.868.900

32%

Impact

Impact

Hoeveel % van alle NL
overnachtingen vindt
plaats in de kustregio?

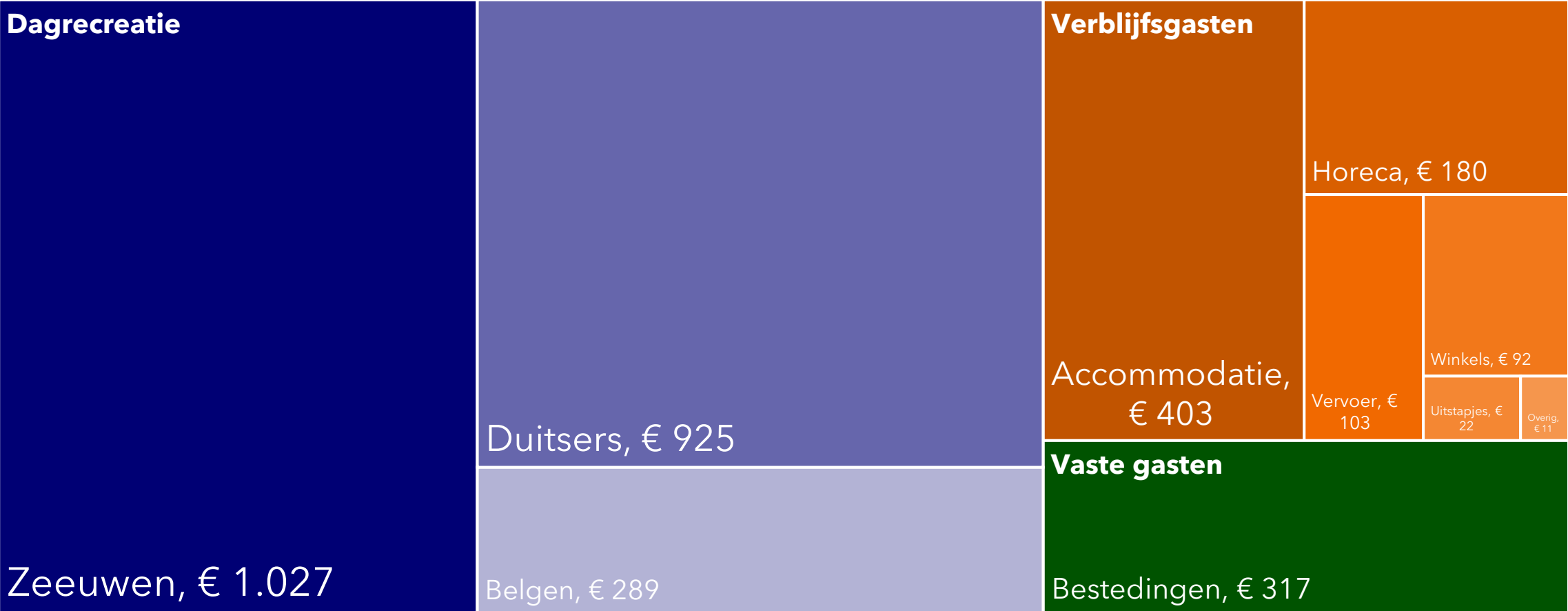
2015: 21%

2024: 21%

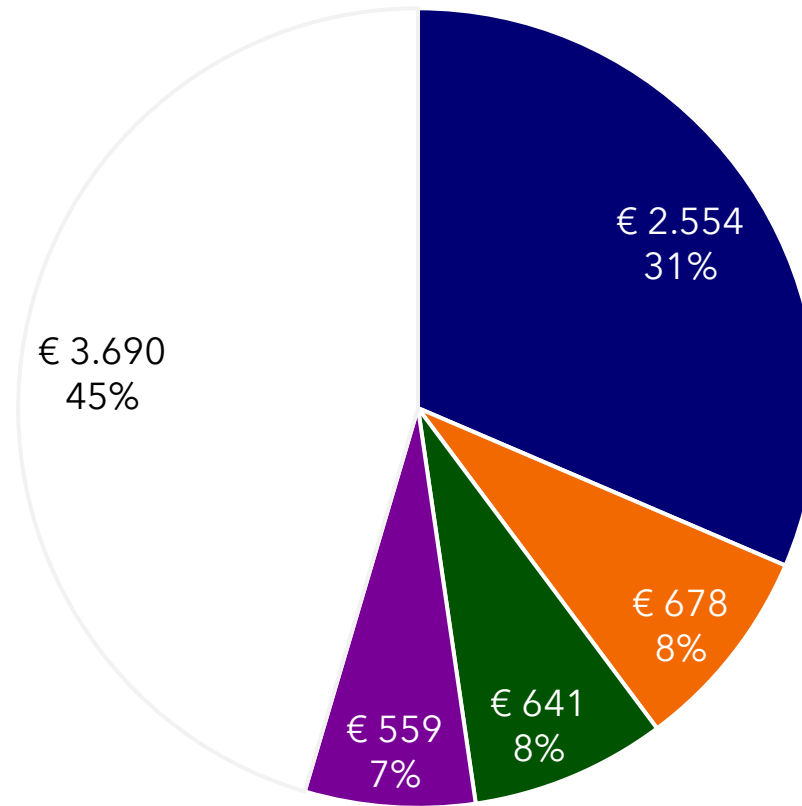

Bestedingen toerisme en recreatie Zeeland (2023) (x 1 mln.)

Bestedingen inkomend toerisme (2022) - €8,1 mld in totaal

**De kustprovincies
zijn goed voor 55%
van de bestedingen
(buitenlands
verblijfsbezoek).**

**Dagbezoeken en
verblijfsbezoeken in
de kustregio leveren
meer bestedingen op
dan gemiddeld.**

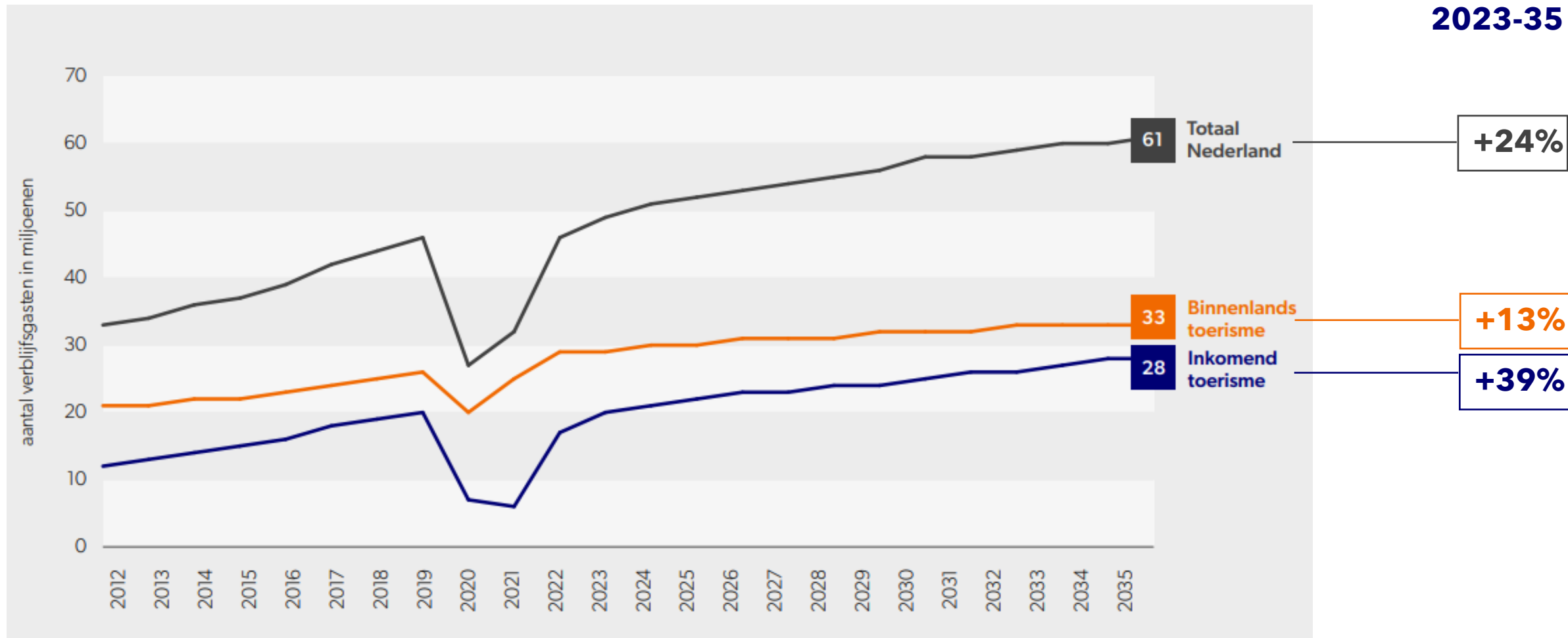
■ Noord-Holland ■ Zuid-Holland ■ Friesland ■ Zeeland ■ Rest Nederland

Forecast 2035

Verwachte ontwikkeling verblijfsgasten 2012-2035

**Evolutie
2023-35**

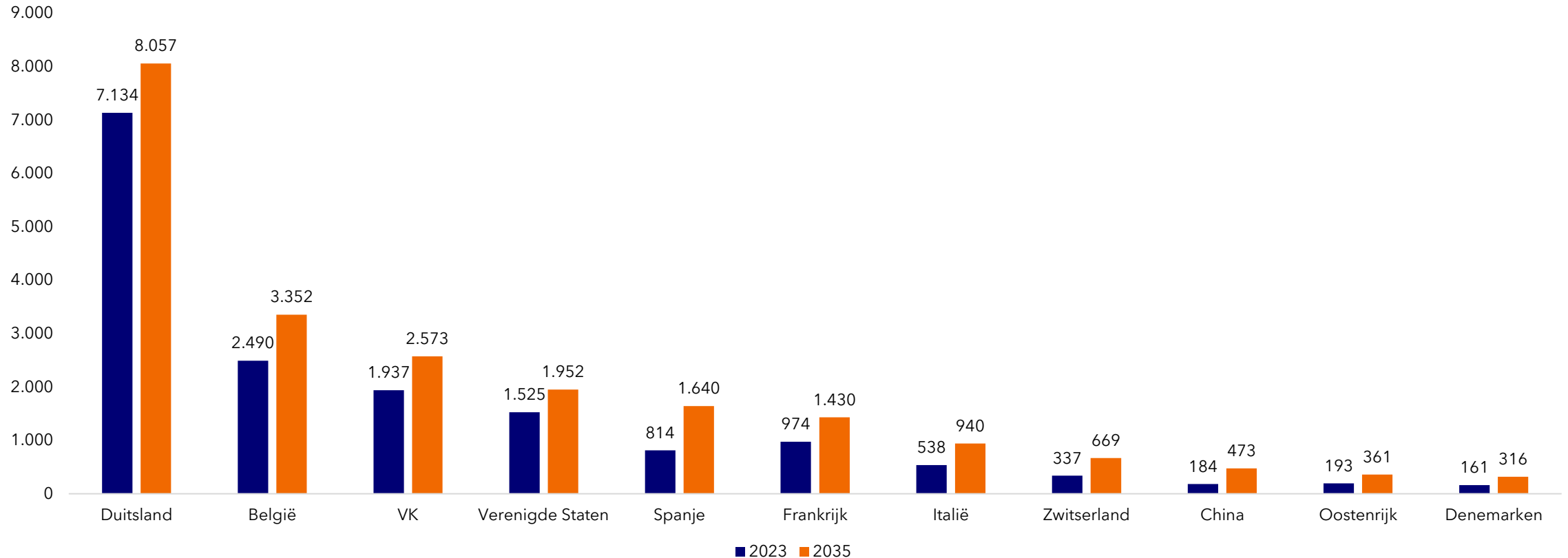

Verwachte ontwikkeling verblijfsgasten

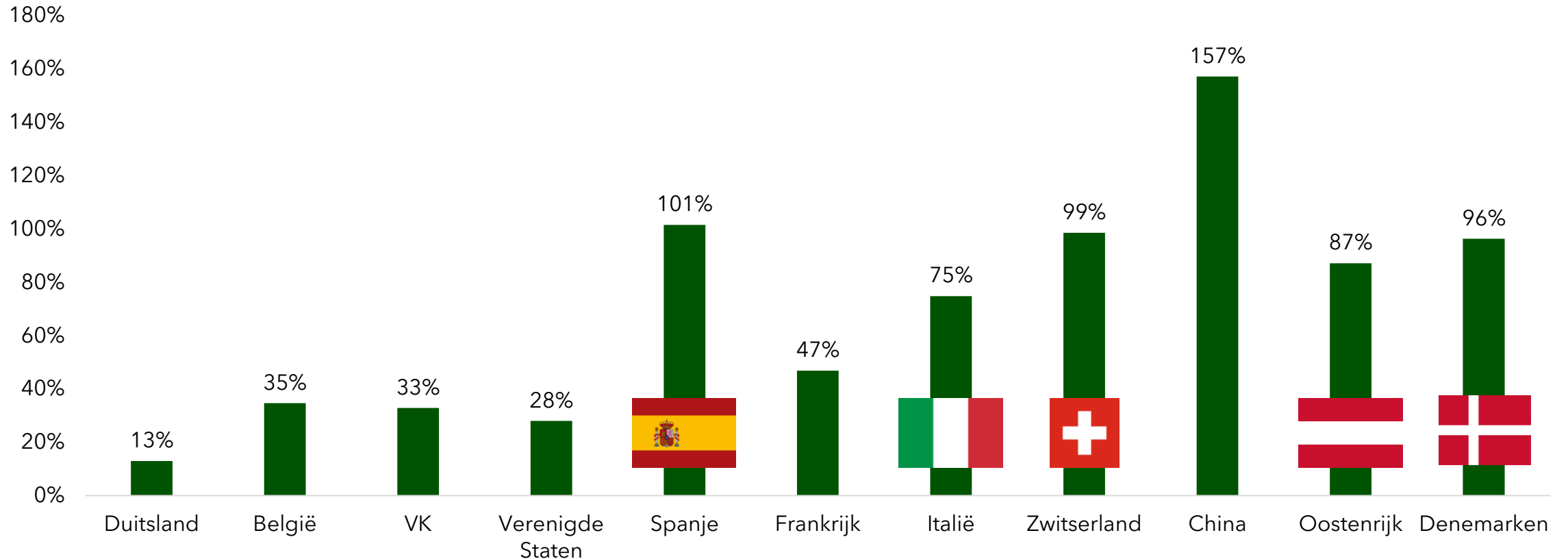
Verwachte ontwikkeling verblijfsgasten 2023-2035

Ontwikkeling verblijfsgasten per herkomstland (2023-2035) (x 1.000)

Verwachte groei verblijfsgasten 2023-2035

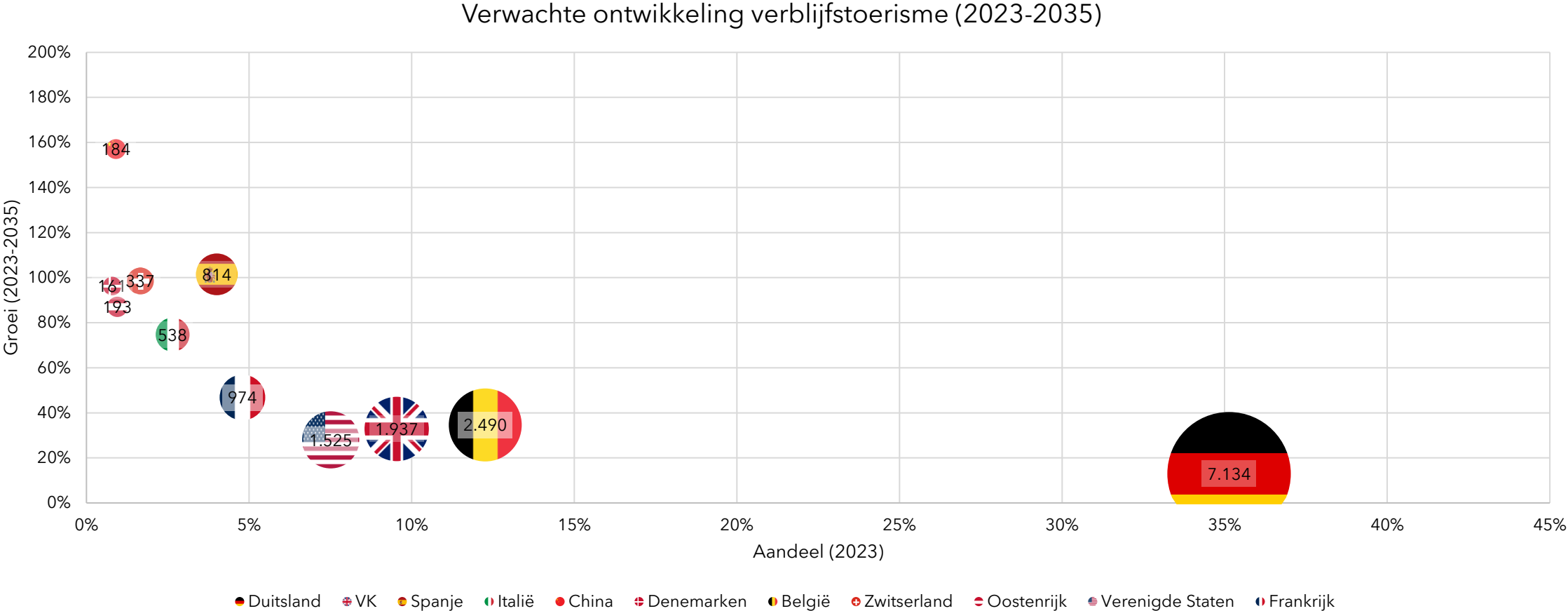
Verwachte groei per herkomstland (2023-2035)

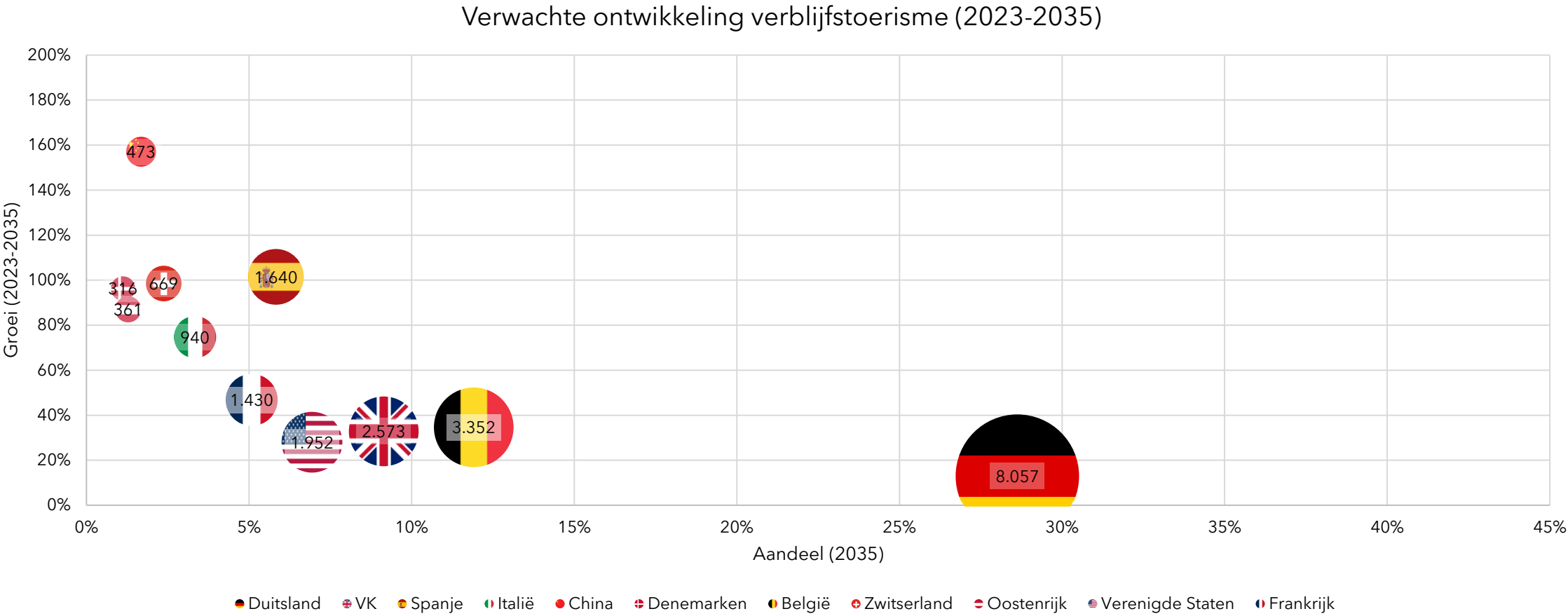
Verwachte ontwikkeling verblijfsgasten

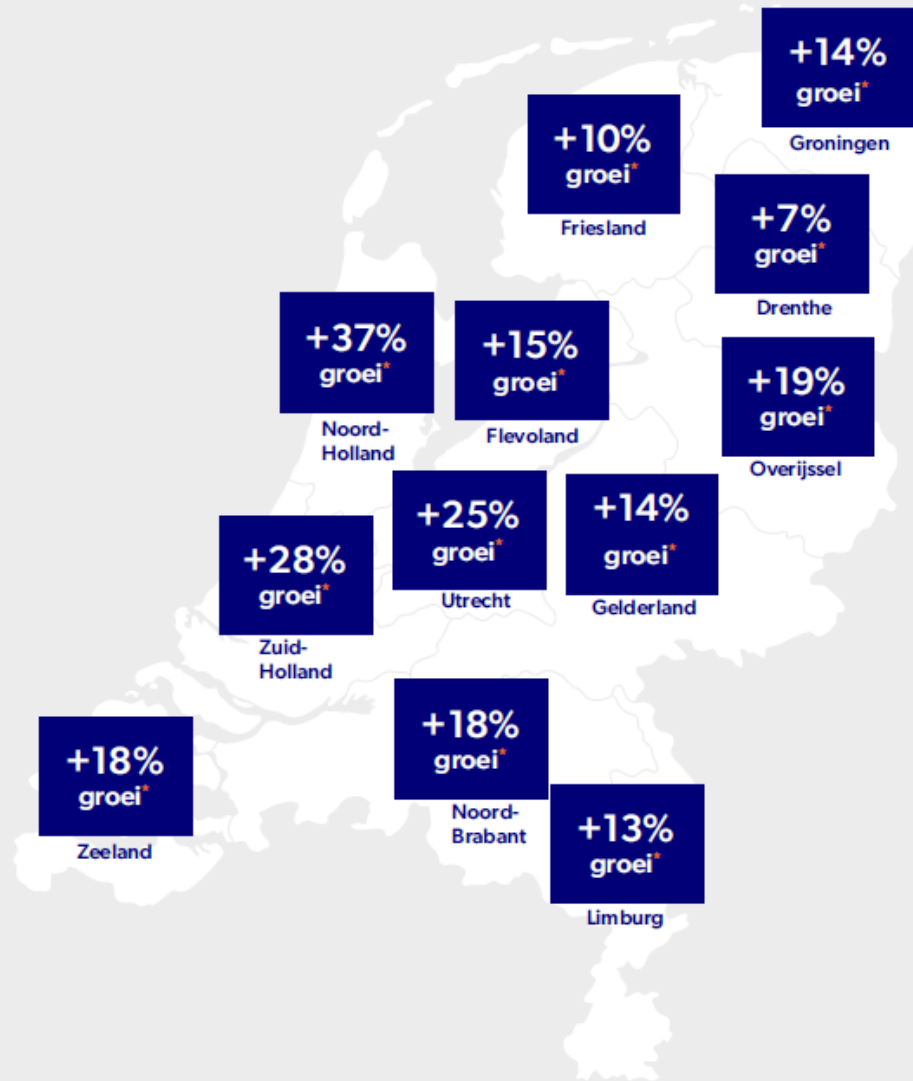
Verwachte ontwikkeling verblijfsgasten 2023-2035 (1/2)

Verwachte ontwikkeling verblijfsgasten 2023-2035 (2/2)

Forecast 2035

Verwachte ontwikkeling Zeeland: 18% groei naar 3,6 miljoen verblijfsgasten in 2035

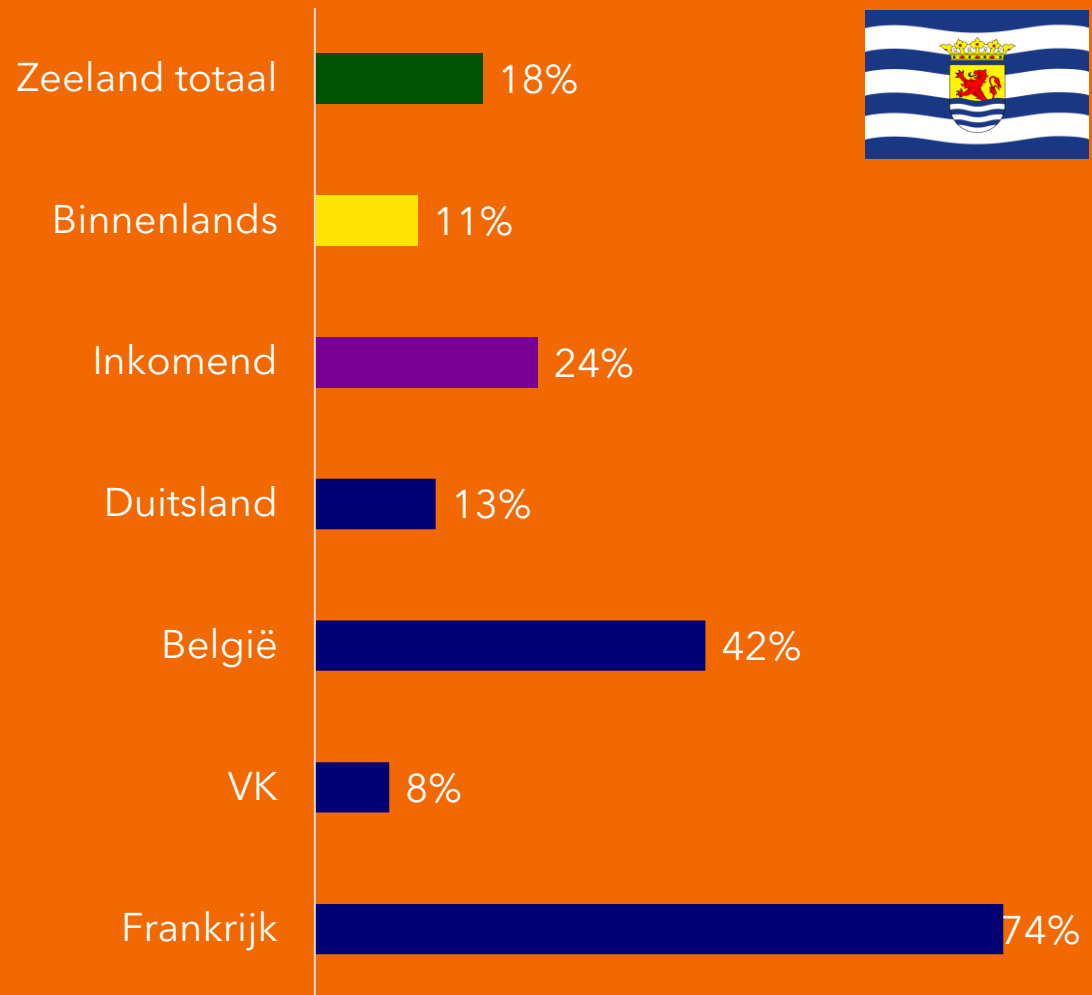

Photo by Claire Droppert

Verwachte ontwikkeling Zuid-Holland: 28% groei naar 8,1 miljoen verblijfgasten in 2035

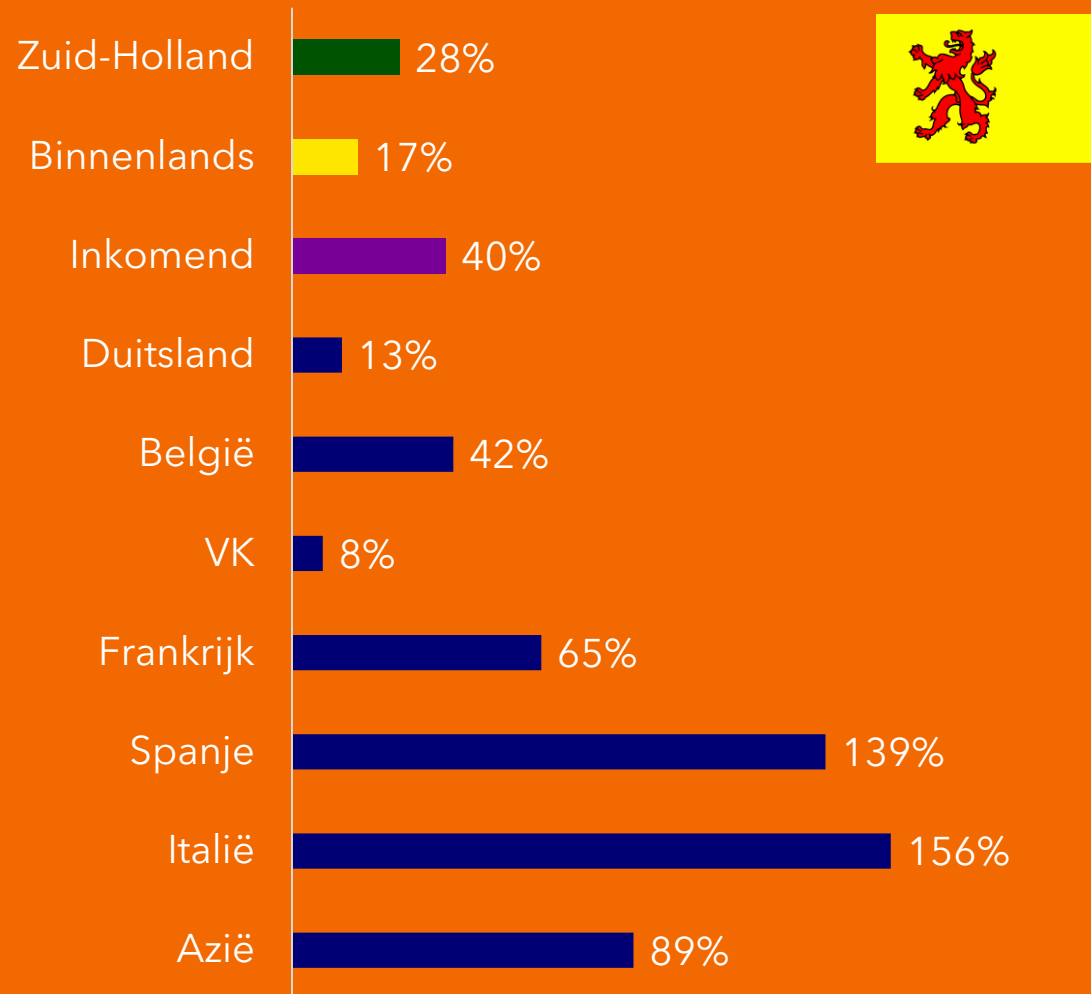
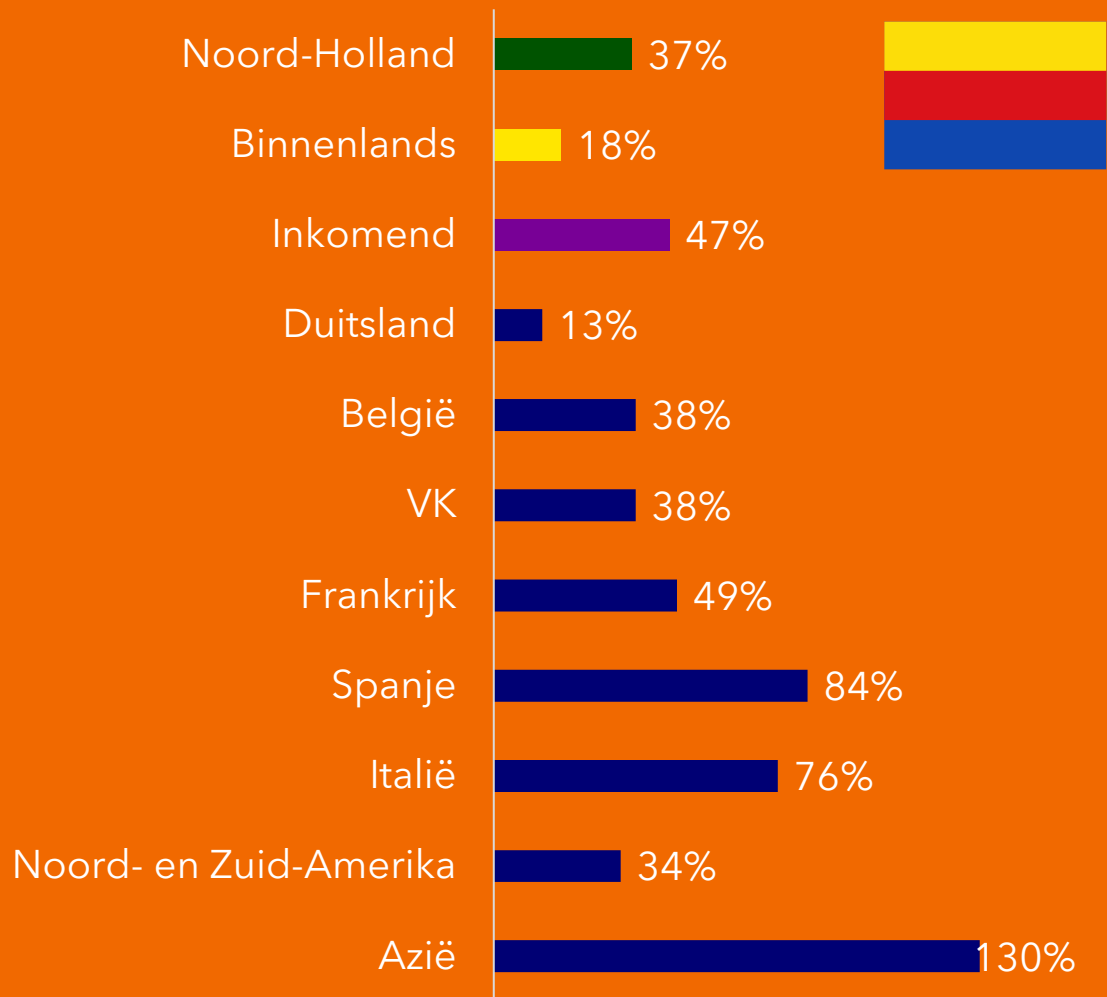
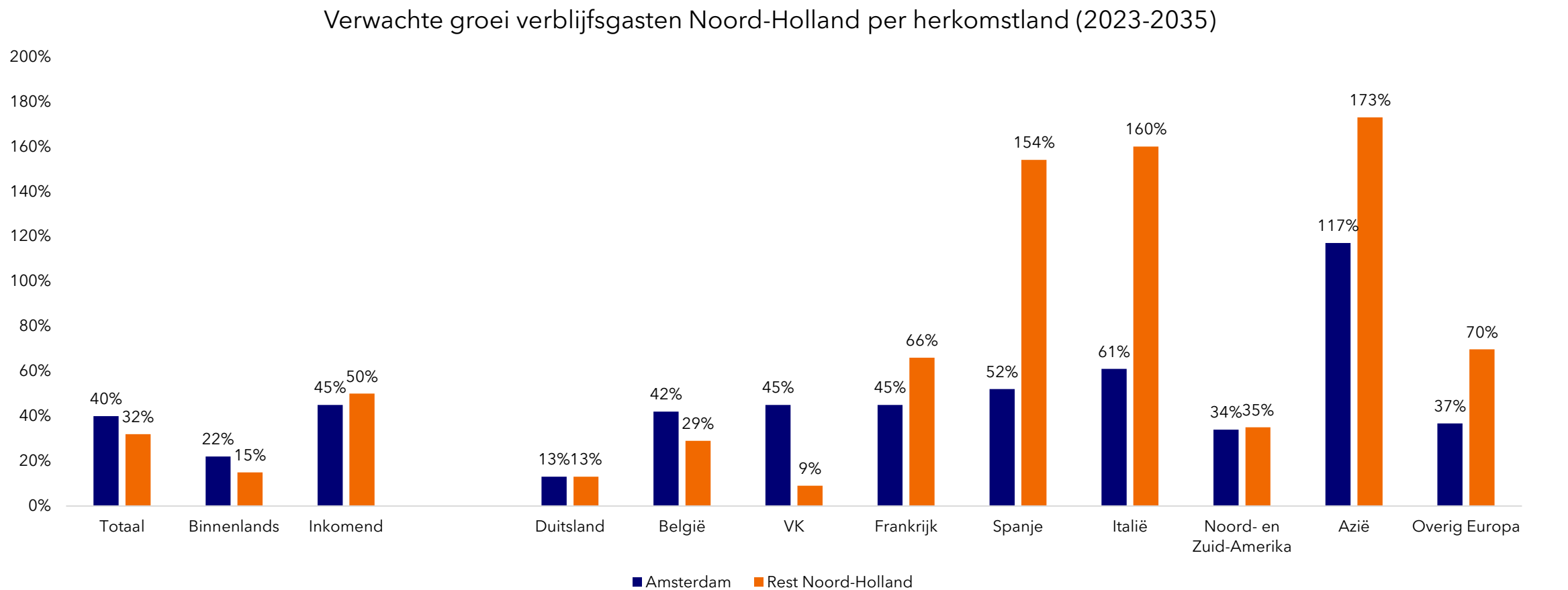

Photo by Liset Verberne

Verwachte ontwikkeling Noord-Holland: 37% groei naar 21,1 miljoen verblijfsgasten in 2035

Groei verblijfsgasten Noord-Holland 2023-2035

De Nederlandse Kustdagen

De kust bloeit *maar hoe lang nog?*

Stef Driessen
1 oktober 2025

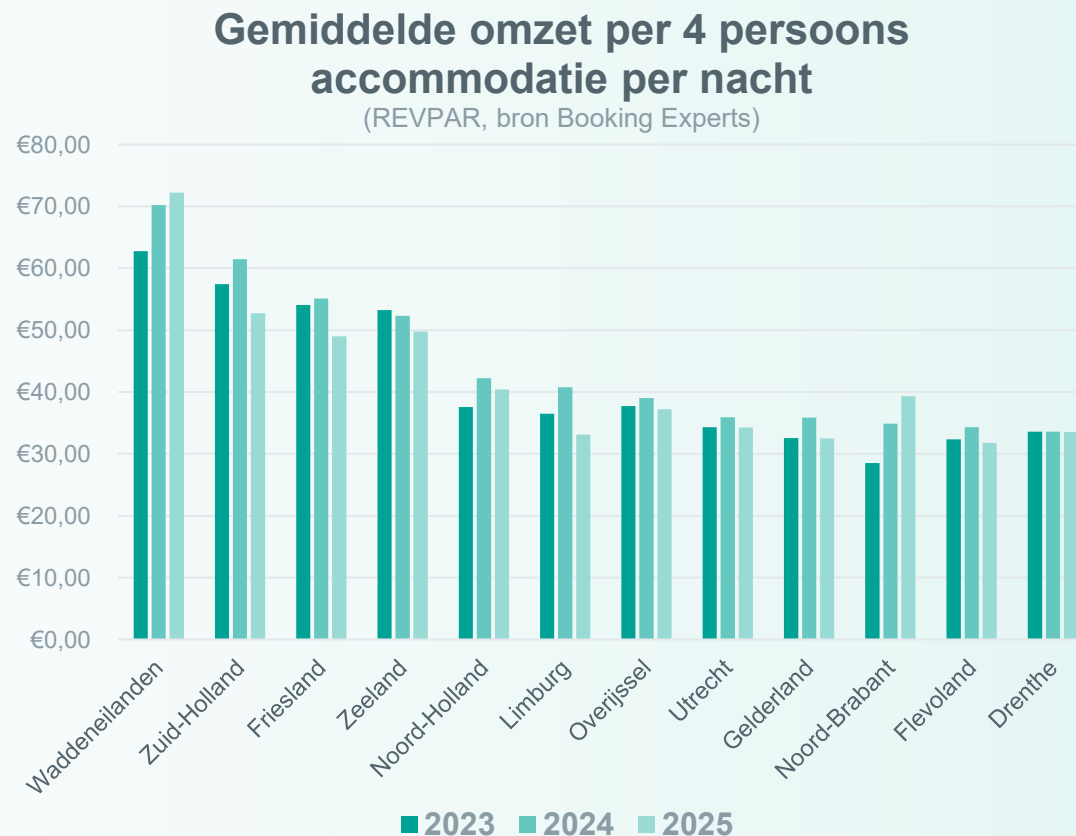
Wat staat er op het menu?

- 1 De kust is in trek!
- 2 Btw-verhoging = bedreiging
- 3 Groei kan slimmer

De kust is in trek!

- Vraag groeit sneller dan **het aanbod**
- Bestedingen stijgen **bovengemiddeld** snel, zowel bij dag- als verblijfs gasten
- Vraag: hoe drukte beheersen én **toegankelijkheid** behouden?

Nieuwe doelgroepen, nieuwe kansen

Volgens het NBTC zullen **Spanje & Italië** belangrijke herkomstlanden worden voor toeristen naar Nederland. **55 plussers** kunnen de kust ook buiten het seizoen bezoeken. Onder: de verwachte ontwikkeling van de totale Nederlandse reisbestedingen tussen 2022 en 2027, gemeten op prijsniveau van 2022.

Btw-verhoging vergroot de kloof

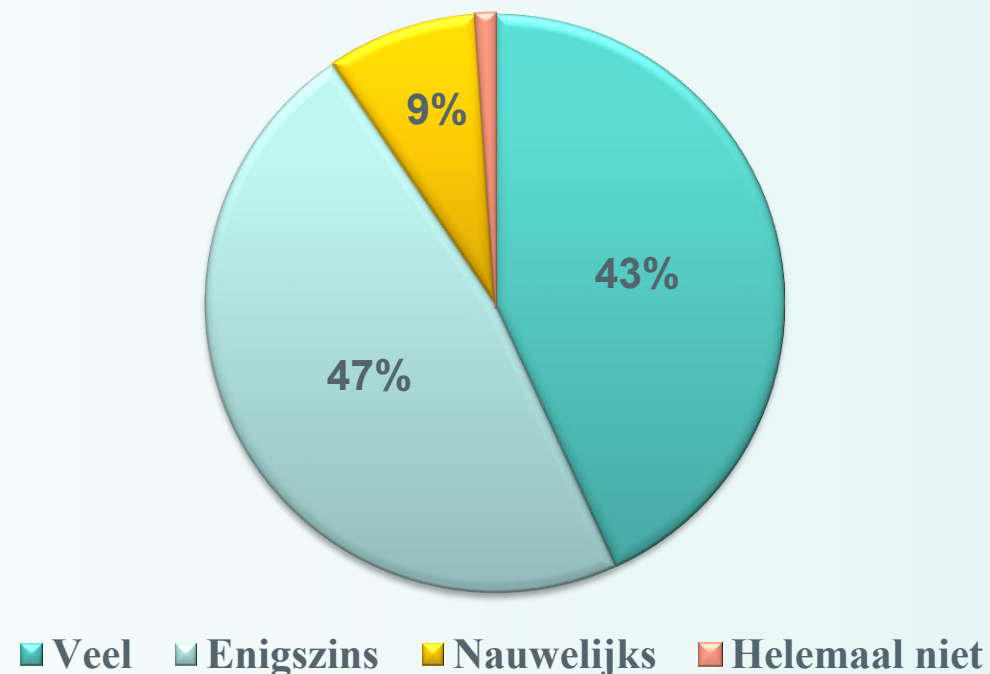
- Significant APE, in opdracht van Financiën: 26-30% van de Nederlanders wijkt uit naar het **buitenland**; 5% gaat niet
- Duitse (30%) en Belgische (23%) gasten kiezen voor een **alternatief**
- In het **budgetsegment** wijkt 37-40% uit bij een prijsstijging, tegenover 21-28% in het luxesegment.

Btw-verhoging ondermijnt belastingopbrengsten

- Elke euro logies → tot 3,5 euro extra voor **lokale** bestedingen.
- **513 miljoen** euro gedeelde btw door uitwijkgedrag (NL, DE, BE). 25 miljard euro reisbestedingen staat op het spel.
- Investerings in kwaliteit -80%. Belastinginkomsten **dalen** i.p.v. stijgen.

In welke mate moet het verdienmodel van uw hotel worden aangepast?*

Verborgen kosten beperken groei: *pak ze aan*

- **Voedselverspilling** kost de Nederlandse horeca jaarlijks 647 miljoen euro
- **Energieverspilling:** optimaliseer keukens en installaties
- **Personeelsverloop:** drukt productiviteit.

Arbeid & technologie: sleutel tot efficiëntie

- Werk laten **verdampen**: Welke taken kunnen slimmer, sneller of worden geëlimineerd?
- Boekgemak blijft achter: nog steeds veel reserveringen via **telefoon & mail**
- Beachclub **Bloomingdale** laat zien hoe het kan!

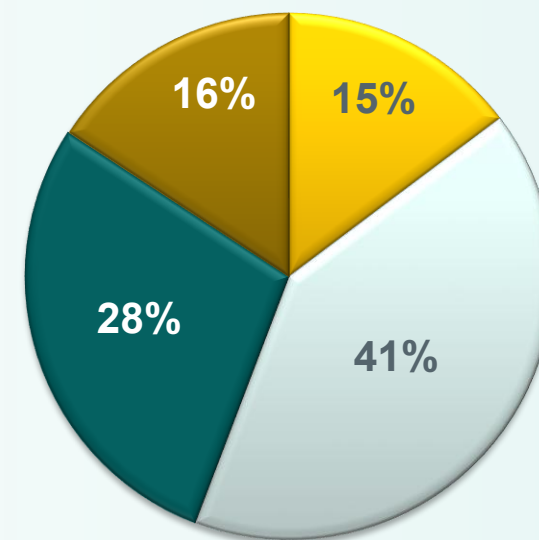
Hoe relevant is die kamerprijs nog?

A'DAM Lookout: 615.000 bezoekers (2024) × €24,50 → onbenutte meters worden omzet.

Transformeer:

- Lege lobbyhoeken → 24/7 supermarkt
- Rustige lobbygebieden → co-working spaces
- Ongebruikte parkeerplaatsen → parkeervergunning
- Lege kamers tussen verblijven → dagverhuur
- Weekenden buiten piektijden → evenement

Waar verwacht u de meeste groei buiten kameromzet?*

- Wellness en health experiences
- Food & Beverage (premium concepten)
- Events & co-working
- Lidmaatschappen / samenwerkingen met lokale partners

Een dag in het leven van je gast

Bron: Wouter Geerts, Head of Research bij Mews

Terschelling wijst de weg

- **Dark Sky Park** De Boschplaat trekt rustzoekers & sterrenkijkers
- Alles **in balans**: Staatsbosbeheer en aangepaste verlichting beperken lichtvervuiling
- **Camping Mast**: hoog gewaardeerd én duurzaam voorbeeld

Vergadermarkt biedt kustgemeenten jaarrond kansen

- **Libéma toont:** congressen en vergaderen vullen rustige periodes aan
- Kustgemeenten kunnen meer halen uit **evenementen** en meetings
- Hotels laten kansen liggen: **pluspunten** en loyaliteit onzichtbaar.

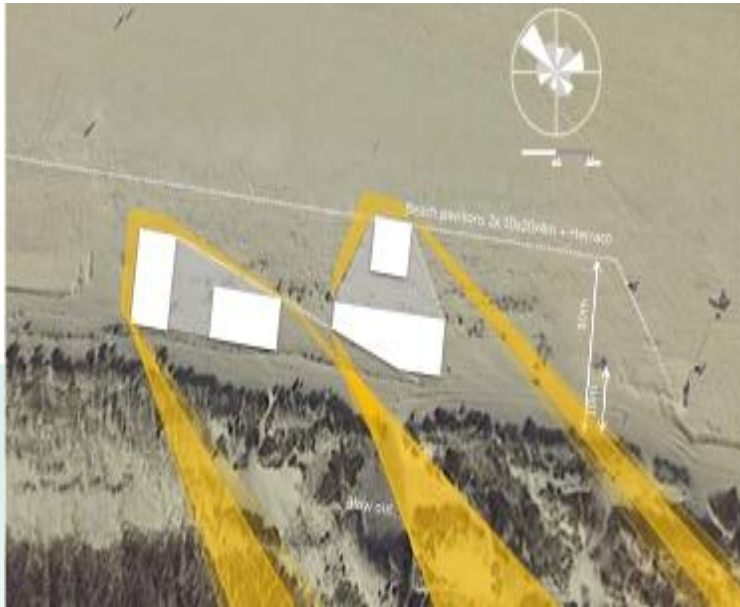
Strandpaviljoens: kansrijk, maar kwetsbaar

- **Op- en afbouw is kostbaar** en remt verduurzaming
- **96% ervaart schade** en praktische knelpunten
- **Brandrisico hoog** door provisorische installaties

Aerodynamica doet er toe

TU Delft: Er is tot dusverre **geen verband** gevonden tussen de status [permanent of seizoensgebonden] en grootte van een paviljoen en hoogte of volume van de duinen

Schuine plaatsing

Plaatsing op palen

V-Vorm

Kasstroom groeit met maatwerk

- Wereldwijde trend: lage kamerprijs, en betalen voor **VIP-ervaringen**. Het levert IHG \$20 extra omzet per nacht bij budgethotels en \$40 bij luxehotels.
- Slimme tools maken upgrades & **maatwerk** eenvoudig.
- **Parkeerbeleid moet meebewegen met seizoenen** – piekdrukke reguleren, daluren benutten.

Design & data maken gastvrijheid winstgevend

- **Benjamin Calleja** (Livit Design): visie op gastvrijheid & beleving
- **Dynamische menu's**: piekuren vereenvoudigen, daluren verrijken.
- **Data-gedreven tafelschikking & hygiëne** → hogere bezetting, minder verspilling

De toekomst van de Nederlandse strandeconomie ligt in eigen handen

Pak verborgen kosten aan → meer marge, hogere productiviteit
Investeer in boekgemak & nieuwe doelgroepen → stabiele
kasstroom

Vragen, suggesties of een bankkrediet?

We horen graag van u!

Stef Driessen
Sector Banker Leisure

Amsterdam, The Netherlands
M: +31 6 5398 5329
E: stef.driessen@nl.abnamro.com

Check out: abnamro.nl/leisure

